

บทคัดย่อ

การปฏิบัติการอำพรางเป็นวิธีหนึ่งในการแสวงหาพยานหลักฐานของเจ้าพนักงานปราบปรามยาเสพติด เพื่อให้ทราบรายละเอียดและพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิด และนำพยานหลักฐานที่ได้มาดังกล่าวไปพิสูจน์ความผิดของผู้ต้องหาในชั้นศาล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2550 ได้กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติการอำพรางไว้ในมาตรา 7 โดยให้คํานิยามว่าการอำพรางคือ การดำเนินการทั้งหลายเพื่อปิดบังสถานะหรือวัตถุประสงค์ของการดำเนินการโดยลวงผู้อื่นให้เข้าใจไปทางอื่น หรือเพื่อมิให้รู้ความจริงเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน

แต่เดิมในประเทศไทยก็มีการใช้วิธีการอำพรางในการแสวงหาพยานหลักฐานอยู่โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2(10) โดยถือว่าเป็นวิธีการแสวงหาพยานหลักฐานอย่างหนึ่ง ซึ่งศาลยอมรับตามแนวทางดังกล่าวแต่ยังไม่มีกฎหมายที่รองรับการกระทำของเจ้าพนักงานเพื่อป้องกันความรับผิดของเจ้าพนักงานสำหรับการใดที่กระทำลงไประหว่างการอำพราง

การกำหนดมาตราดังกล่าวมีผลให้พยานหลักฐานที่ได้มาระหว่างปฏิบัติการอำพรางสามารถรับฟังได้ในชั้นศาล แต่ยังมีกรณีที่ต้องพิจารณาว่าการปฏิบัติการอำพรางดังกล่าวต้องไม่เป็นการล่อให้กระทำความผิด (Entrapment) คือกรณีที่เจ้าพนักงานเป็นผู้ก่อให้เกิดบุคคลที่ไม่มีความคิดที่จะกระทำความผิดมาก่อนตกลงใจที่จะกระทำความผิด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะดำเนินคดีต่อบุคคลนั้น มิฉะนั้น ผู้ต้องหาอาจอ้างการกระทำดังกล่าวของเจ้าพนักงานเป็นเหตุยกเว้นความรับผิด หรือหากคดีเข้าสู่การพิจารณาในศาล ศาลจะเห็นว่าเป็นการแสวงหาพยานหลักฐานที่มีชอบ ขัดกับมาตรา 226 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและยกฟ้องคดีนั้นไป

ในเรื่องการควบคุมตรวจสอบการใช้อำนาจอำพรางของเจ้าพนักงาน ในขั้นตอนการขออนุญาต ผู้มีอำนาจพิจารณาคำขอคือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดหรือผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแล้วแต่กรณีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในกรณีที่เป็นการอำพรางเพื่อสืบสวนบุคคลสำคัญ มีอำนาจพิจารณาคำขอควรจะต้องตั้งคณะกรรมการที่มีความเชี่ยวชาญขึ้นมาพิจารณา พร้อมทั้งทำความเข้าใจประกอบกำหนดวิธีการปฏิบัติการของเจ้าพนักงาน

สำหรับเรื่องบทลงโทษของเจ้าพนักงานในกรณีที่กระทำความผิดจากการปฏิบัติการอำพราง เช่น กระทำเกินขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจ หรือกระทำเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับ

ตนเองหรือผู้อื่น ในกรณีนี้พระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีอาญาเสพติด ไม่ได้กำหนดบทลงโทษของ
เจ้าพนักงานไว้ จึงต้องไปใช้บทบัญญัติตามมาตรา 157 แห่งประมวลกฎหมายอาญาประกอบกับ
มาตรา 17 ของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามยาเสพติดที่บัญญัติว่า “เจ้าพนักงานผู้ใด
กระทำความผิดใดๆ ตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติดเสียเอง ต้องระวางโทษเป็นสามเท่า ของ
โทษที่กำหนดสำหรับความผิดนั้นๆ” ซึ่งไม่เป็นธรรมต่อเจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจกระทำ
การเกินขอบอำนาจแต่ไม่ได้กระทำไปเพื่อแสวงหาประโยชน์แต่อย่างใด เห็นว่าควรมีการบัญญัติ
บทลงโทษให้ชัดเจนโดยเทียบเคียงกับมาตรา 40 ของพระราชบัญญัติการสอบสวนคดีพิเศษ ซึ่ง
กำหนดโทษของเจ้าพนักงานที่กระทำการนอกเหนือวัตถุประสงค์ในการแฝงตัว โดยกำหนดเจตนา
พิเศษคือเพื่อแสวงหาประโยชน์อันมิชอบสำหรับตัวเองหรือผู้อื่น จึงจะไม่ได้รับการคุ้มครองตาม
กฎหมาย และต้องระวางโทษเป็น 2 เท่าของการกระทำความผิดอาญานั้น

Abstract

Undercover Operation is one of the Investigative techniques that were used by Narcotics enforcement officer to collect the evidence and present it to the court. The Narcotics procedure Act B.E.2550(2007) provide the definition of Undercover Operation in Article 7 means the activities that were use for cover the identity or the goal of the operation by the officer.

In the past the officers have been used undercover technique to investigate the crime which provided by Criminal Procedure Code Article 2(10) that gave officer the authority to collect evidence relating to the crime. The court had a decision to justified the way of using the undercover technique but there are no legal standard to protect officer in the undercover activities that were used during the time of being and undercover agent.

After the Narcotics Procedure Act B.E.2550 (2007) article 7 become effective the undercover activities which had been authorized by the authorities is justified by the law but there are things to consider that the use of undercover activities must not be an entrapment to the innocence parties. Entrapment is the procurement of someone to commit a crime that he or she did not contemplate or would not have commit for the sole purpose of prosecution them. If the Undercover activities become an Entrapment the defendant may claim the entrapment against the officer to deny responsibilities of the crime and if the case has brought up in the court the court may dismiss the case by Criminal Procedure Code Article 226 that prohibits the court from accepting any evidence which is obtained through threats or unlawful means.

Secretary General of the office of narcotics control board or Commissioner General of the Royal Thai Police or the person designated is the one who had the authority to authorize undercover operation. In case that the investigation may relating to the high-rank officer there are a suggestion that the Authorities may appoint the committee who has the experience in this field to examine the application and the

committee should have the authority to make note specify the way of using undercover activities.

There are no specific regulation in the Narcotics Procedure Act B.E.2550 (2007) to set penalty for the officer who use the undercover operation for the purpose to seek illegitimate interests for himself or the officer who exercised undercover activities beyond his authorities. In this case the penalty will be use as the general by the article 157 Criminal Code and the article 17 of Narcotics control Act B.E. 2519 (1976) that provide the triple penalty for the narcotics officer who commits an offence under the laws relating to narcotics. By that law affect the officer who exercised undercover activities beyond his authorities by mistake but had no intention to seek any interest upon himself. There are a suggestion that Narcotics Procedure Act B.E.2550 (2007) should set the penalty in this case referring to the Article 40 of The Special Case Investigation Act B.E. 2547 (2004) which provide 2 times penalty for the officer who performs his/her duty but acts beyond the purpose of investigation to seek illegitimate interests for himself/herself or others.